

LHV Pensionifond XS

Majandusaasta aruanne 2018

LHV Pensionifond XS

Majandusaasta aruanne

01.01.2018 – 31.12.2018

Fondi nimi	LHV Pensionifond XS
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok (alates 01.02.2018)
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6 800 400
Faks	(372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Mihkel Oja Joel Kukemelk
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond XS 2018. a majandusaasta aruandele	6
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	7
Bilanss	7
Tulude ja kulude aruanne	8
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Raamatupidamise aruande lisad	11
Lisa 1 Üldine informatsioon	11
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	11
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	21
Lisa 4 Kapitali juhtimine	27
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus	27
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	28
Lisa 7 Viitlaekumised	28
Lisa 8 Seotud osapooled	28
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	29
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2018	30
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2017	32
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	34

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond XS on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on Osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline stabiilne kasvatamine läbi fondi investeringute geograafilise hajutamise erinevate maailma turgude vahel. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi deposiitoriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks. Fond ei investeeriks aktsiaturgudele. Fond investeerib ainult sellistesse võlakirjadesse, mille emitendiks on riigi valitsus, vastava riigi regionaalse või kohaliku omavalitsuse üksus, avaliku sektori üksuse enamusosalusega või valitseva mõju all olev äriühing või rahvusvaheline organisatsioon.

2. mail 2017 muutusid olulisel määral fondi tingimused, sh investeerimispiirangud ja fondi arvelt kantavad tasud. Samuti muutus fondi depoopank. 2. jaanuaril 2018 muutusid fondi tingimused ja prospekt uuesti. Viimase muudatusega viidi dokumentatsioon vastavusse uue investeerimisfondide seadusega. Muutusi ka fondi arvelt kantavad tasud.

2. mail 2019. a jõustuvad prospekti muudatused, mis lubavad fondi vara edaspidi senisest suuremas ulatuses investeerida ühe emitendi emiteeritud väärtpaberitesse (5% asemel 10%), ühte investeerimisfondi (10% asemel 20%) ning ühe krediidiasutuse hoiustesse (10% asemel 20%). Lisaks ei ole enam nõutud, et väärtpaberid oleks vabalt võõrandatavad. Muudatused on prospekti tehtud peamiselt tulenevalt vastavate piirangute leevenemisest investeerimisfondide seaduses. Fondivalitseja ei loe ühtki muudatust eraldiseisvalt oluliseks, ent on hinnanud, et muudatuste hulka arvesse võttes võib nad koondarvestuses oluliseks lugeda.

1. veebruarist 2018 on fondil kaks fondijuhti. Andres Viisemanni kõrval juhib fondi ka Romet Enok.

Võlakirjaturgude ülevaade

Igati oodatult näitasid võlakirjaturud selgelt ebakindlust nii Euroopas kui Ühendriikides. Kui USAs jätkas keskpang intresside tõstmist kogu aasta vältel, siis Euroopas oli põhjuseks siinse keskpanga tugimeetme lõpptähtaja lähemale jõudmine. Sellele lisaks on ligemale kümnendi kestnud keskpankade tavapärasest oluliselt suurem tugi aidanud finantsturgudel raha laenata oluliselt suuremal hulgal keskmise või isegi alla selle krediidikvaliteediga ettevõtetel. Nende projektide võimekus edaspidi ka võetud kohustusi teenida on paljude investorite silmis muutunud küsitavaks. Sellest tulenevalt jäidki möödunud aastal plusspoolele ainult valitsuse võlakirjad, samal ajal kui nii kõrge kui madalama krediidikvaliteediga ettevõtete võlakirjaturud olid selgelt miinuspoolel.

Madalatest globaalsetest võlakirjatootlustest tulenevalt oleme suurema fookuse võtnud nii kohalikul turul kui ka Balti regioonist investeringute leidmisele. 2018. aasta oli Baltikumi riigiettevõtetele aktiivne raha kaasamise aasta võlakirjainvestoritelt. Nii osalesime aasta esimeses pooles Läti arengupanga Altumi kui ka Eesti võrguettevõtte Eleringi võlakirja emissioonidel. Suve keskel emiteeris Leedu Energia €300 mln mahus võlakirju keskkonnasäästlike projektide arendamiseks. Nimetatud emissioonid on olnud väga atraktiivsed nii meie fondide kui ka Lääne-Euroopa investorite jaoks tulenevalt turu keskmisest kõrgematest tootlustest. Keskpankade rahapoliitika ebakindlusest tulenevalt oleme vahetanud pikemaajalist võlakirjapositsiooni lühemate vastu, seega müüsimise fondist Prantsusmaa valitsuse kaheks aastase tähtajaga võlakirja.

Küllaltki rasketest oludest hoolimata suutsime möödunud aastal kasumit teenida nii valitsuste võlakirjade, rahvusvaheliste ettevõtete kui kohalike võlakirjade portfellidelt. Sügisel ja talve hakul kohati isegi päris järsult langenud rahvusvahelised turud võivad edaspidi pakkuda atraktiivseid investeerimisvõimalusi. Nagu varasemalt mainitud, oleme pensionifondis investeringute realiseerimisest saadud vahendid paigutanud lühemaajalistesse ja kõrgema kvaliteediga likviidsetesse investeringutesse. Oleme seega valmis kasutama võimalusi, mida turud pakuvad. Selle kõrval jätkame sama hooga tööd kohalike emitentidega, lootes sellelt suunalt jätkuvalt täiendust

portfelli. Investeeringuvõimaluste kaalumise erinevatelt suundadelt paralleelselt loob eelduse parima võimaliku tootluse saavutamiseks.

Konservatiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2017	NAV 31.12.2018	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond XS	1.18708	1.19262	+0.47%
LHV Pensionifond S	1.27616	1.27705	+0.07%
Luminor C Pensionifond	0.88734	0.87672	-1.20%
SEB Konservatiivne Pensionifond	0.91130	0.90014	-1.22%
Swedbank Pensionifond K1	0.83979	0.82869	-1.32%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Kuivõrd 31.12.2017 oli pühapäev, kuvab Pensionikeskus selle päeva asemel 29.12.2017 puhasväärtust. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel.

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond XS 2018. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond XS 2018. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Mihkel Oja
Juhatuseliige

Joel Kukemelk
Juhatuseliige

Tallinn, 29.04.2019

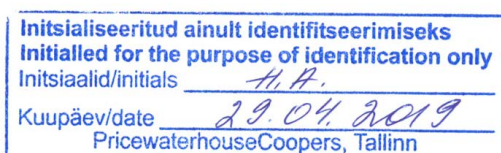
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid		1 400 574	3 088 941
Tähtajalised hoised		4 269 544	3 292 397
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	5	13 153 886	12 497 495
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses		1 592 602	1 885 854
Viitlaekumised	7	15 666	9 123
Varad kokku		20 432 272	20 773 810
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses			
Lühiajalised kohustused			
Võlgnevus fondivalitsejale	8	10 134	11 102
Lühiajalised kohustused kokku		10 134	11 102
Kohustused kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		10 134	11 102
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	20 422 138	20 762 708
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		20 732 272	20 773 810

Lisad lehekülgedel 11 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2018	2017
Tulud			
Intressitulu		58 274	322 157
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja –kohustustest:			
Võlakirjadelt		151 704	-244 180
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		2 043	-22 248
Tulud kokku		212 021	55 729
Tegevuskulud			
Valitsemistasud	8	119 456	131 178
Tehingutasud		94	283
Muud tegevuskulud		316	363
Tegevuskulud kokku		119 866	131 824
Oodatav krediidikahju		6 902	0
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		85 253	-76 095

Lisad lehekülgedel 11 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne
(eurodes)

		01.01.2018	01.01.2017
	Lisa	-31.12.2018	-31.12.2017
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses		20 762 708	20 369 287
Osakute märkimisel laekunud raha		3 620 228	4 342 180
Osakute lunastamisel tasutud raha		-4 046 051	-3 872 664
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		85 253	-76 095
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	20 422 138	20 762 708
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		17 129 610	17 489 762
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	1.19221	1.18713

Lisad lehekülgedel 11 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Rahavoogude aruanne
(eurodes)

	2018	2017
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	58 274	322 157
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-202 312	-6 653 070
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud	-984 049	1 622 363
Makstud tegevuskulud	-120 834	-133 062
Neto rahavood põhitegevusest	-1 248 921	-4 841 612
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	3 604 562	4 333 057
Osakute lunastuse eest tasutud	-4 046 051	-3 872 664
Neto rahavood finantseerimistegevusest	-441 489	460 393
Rahavood kokku	-1 690 410	-4 381 219
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 690 410	-4 381 219
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	3 088 941	7 492 408
Valuutakursside muutuse mõju	2 043	-22 248
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	1 400 574	3 088 941

Lisad lehekülgedel 11 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond XS (edaspidi: Fond) moodustati 26.03.2002. Fond investeerib 100% varast võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse ja muusse varasse. Konservatiivsuse tagamiseks ei investeeeri LHV Pensionifond XS aktsiaturgudele. Fond investeerib ainult sellistesse võlakirjadesse, mille emitendiks on riikide valitsused, avaliku sektori üksuse enamusosalusega äriühingud või rahvusvahelised organisatsioonid. Võlakirjadel või nende emitentidel peab olema vähemalt investeerimisjärgu krediitireiting.

LHV Pensionifond XS fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2018 kuni 31.12.2018.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 29.04.2019.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond XS raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamiseseaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Fond on raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeerimisfondide seaduse ja Rahandusministri määruse nr. 8 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeerimisfondide seaduses ja Rahandusministri määruses nr. 8 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele) sätestatud nõuetest.

Uued finantsaruandluse standardid

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis muutusid Fondile kohustuslikuks alates 01.01.2018 ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (rakendus 1. jaanuaril 2018 algavale aruandeperioodile). Fond kasutab esmasel IFRS 9 standardi rakendamisel 2018. aastaaruandes vabastust 2017.a võrdlusandmeid mitte korrigeerida. Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmis-kategooriast:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (AC)
- varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande (FVOCI)
- varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (FVTPL).

IFRS 9 klassifitseerimise ja mõõtmise reeglite alusel tuleb finantsvarad klassifitseerida ja mõõta kas amortiseeritud soetusmaksumuses, õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande või õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande. Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Ärimudeli hindamiseks on Fond jaganud finantsvarad portfelligesse ja/või alamporfelligesse selle alusel, kuidas sarnaseid finantsvarasid koos hallatakse saavutamaks kindel äriiline eesmärk. Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfelliges, kus Fond hoiab varasid nii sissenõudmise

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials H. A.
Kuupäev/date 29.04.2019
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks tulefisisinstrumentid). Varjatud („embedded“) tulefisisinstrumente ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

Omakapitaliinstrumentid tuleb alati kajastada õiglasest väärtuses. Samas võib fondivalitseja juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab Fond enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

Eelpool kirjeldatud ärimudeli analüüsimise tulemusena ei olnud finantsinstrumentide mõõtmises olulisi muutusi võrreldes IAS-ga 39, täpsemalt on toodud allolevas tabelis. Seega standardi esmakordne rakendamine ei mõjuta oluliselt Fondi finantspositsiooni, finantstulemusi või omakapitali perioodil, mil standardit esmakordselt rakendatakse.

IFRS 9 väärtuse languse kahjumite kajastamise mudeli nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi mudelil, vastupidiselt IAS 39 tegeliku krediidikahjumi mudelile. Samuti on IFRS 9 väärtuse languse kahjumite kajastamise nõuded laiahaardelisemad võrreldes standardiga IAS 39, nõudes kõigi finantsvarade, mida mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses ja õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi, sh bilansiväliste kohustuste (nii garantiid kui ka väljastamata laenusummad), puhul finantsvara väärtuse languse testimist. Testitavad finantsvarad jaotatakse kolme gruppi vastavalt finantsvarade krediitkvaliteedi muutumisele. Esimesse gruppi kuuluvad finantsvarad, mille puhul pole toimunud olulist krediitkvaliteedi halvenemist, teise gruppi kuuluvad finantsvarad, millel on toimunud oluline krediitkvaliteedi halvenemine, ning kolmandas grupis on mittetöötavad finantsvarad. Kolmandasse gruppi kuuluvate oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse individuaalselt, samas kui ebaolulistele finantsvaradele rakendatakse grupipõhist hindamist. Esimesse gruppi kuuluvate finantsvarade allahindluse summa moodustab 12 kuu oodatav krediidikahjum. Teise ja kolmandasse gruppi kuuluvate finantsvarade allahindluse summa on võrdne finantsvara oodatava krediidikahjumiga kogu eluea jooksul.

Uus standard muudab riskimaandamisarvestuse nõudeid põhiliselt selle poolest, et seob riskimaandusarvestuse paremini riskijuhtimisega, kuid need standardi muudatused ei oma otsest mõju Fondis, sest Fond ei kasuta praegu riskimaandust. Samas näeme, et uued riskimaandusarvestuse nõuded annavad Fondile paremad võimalused riskimaandusarvestuse kasutuselevõtuks, eesmärgiga vähendada finantsaruannetes selliste positsioonide volatiilsust, mida maandatakse raamatupidamislikult teisiti kajastatavate instrumentidega.

Fondi finantsvarad olid kuni 31.12.2017 klassifitseeritud järgmistesse IAS 39 rühmadesse:

- finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (tulude ja kulude aruande)
- laenud ja nõuded

Vastavalt fondijuhi ja fondivalitseja juhtkonna poolt koostatud analüüsile ja tehtud hinnangutele jagunevad Fondi finantsvarad alates 01.01.2018 järgmistesse rühmadesse:

tuhandetes eurodes	Lisa	Mõõtmis-kategooria		Bilansiline jääkväärtus vastavalt IAS-le 39 (seisuga 31.12.2017)	Mõju Ümberarvestus	Bilansiline jääkväärtus vastavalt IFRS-le 9 (seisuga 01.01.2018)
		IAS 39	IFRS 9			
Nõuded krediitiasutustele		L&R	AC	6 381 338	0	6 381 338
Omakapitali instrumendid (aktsiad ja fondiosakud)		FVTPL	FVTPL	0	0	0
Võlainstrumendid		FVTPL	FVTPL	12 497 495	0	12 497 495
Võlainstrumendid		L&R	AC	1 885 854	0	1 885 854
Võlainstrumendid kokku				20 764 687	0	20 764 687
Muud finantsvarad		L&R	AC	9 123	0	9 123
Finantsvarad kokku				20 773 810	0	20 773 810

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad on:

- nõudmiseni ja tähtajalised hoised krediitiasutustes;
- noteerimata võlakirjad.

Fondijuhi ja fondivalitseja juhtkonna hinnangul kannavad krediitiasutuste nõuded väga minimaalset krediidiriski ning seetõttu hinnatakse nende finantsvarade krediidiriski individuaalselt. Lisaks hinnatakse individuaalselt noteerimata võlakirjade krediidiriski. Tulenevalt sellest, et:

- noteerimata võlakirjad on bilansipäeval tähtaegsed;
- vastaspoolte finantsseisund on tugev ning ei ole eeldada makseraskuste tekkimist;
- fondijuht ja fondivalitseja juhtkond on hinnanud majanduskeskkonna perspektiivi lähiaastatel tugevaks;

ei ole IFRS 9 esma-rakendamisel 01.01.2018 kajastatud noteerimata võlakirjade osas allahindlusi. Fondijuht ja fondivalitseja juhtkond on rakendanud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindluste kajastamiseks regulaarse hindamise protsessi, mis muuhulgas sisaldab vastaspoolte maksekäitumise, finantstulemuste ja üldise majanduskeskkonna hindamist.

Fondi investeringutele, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, IFRS 9 allahindluse rakendamine ei kohaldu.

Vastavalt IFRS 9 nõuetele on muudetud ka õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavate võlakirjade intresside kajastamist alates 01.01.2018 – IAS 39 nõuete kohaselt eristati selliste võlakirjade intressitulude ja kajastati intressitulude real, kuid IFRS 9 nõuetest tulenevalt on nende võlakirjade intressid kajastatud "Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavatelt finantsvaradelt ja –kohustustelt" kirjel. 2017. aasta võrdlusandmete esitlusviisi pole muudetud. Kui 2017 aasta võrdlusandmetes oleks rakendatud võlakirjade intresside kajastamise klassifikatsiooni muutust, oleks perioodi intressitulud olnud 28 566 eurot ning neto kasum võlakirjadelt 49 411 eurot.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid kehtima 1.1.2018 alanud aruandeperioodile, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuar 2019 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

„Olulisuse mõiste“ – IAS 1 ja IAS 8 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasneva selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoiused krediitiasutustes ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2018 seisuga oodatava krediitkahju suurust. Täpsem info toodud lisas 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes. Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaperitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva depoopanga viimase ostunoteeringuga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks Fondi depoopanga hindamispäeva viimase ostunoteeringu. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse kasumiaruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Arvestuspõhimõtted alates 01. jaanuarist 2018

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevasse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised, turusaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustused õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees.

IFRS 9 kategooria	Klass (määratletud Fondis)	31.12.2018
Finantsvarad	Nõuded krediidiasutustele	5 677 020
	Võlakirjad	1 592 602
Finantsvarad	Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid
		Võlakirjad

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustuse arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustuse kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustust selle õiglasest väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustuse puhul, mida ei kajastata õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustuse emiteerimisega, näiteks teenustasud. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade ja -kohustuste tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

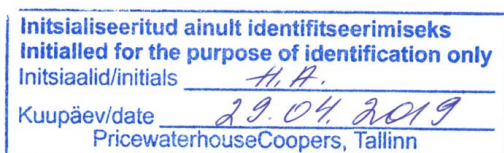
Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustus (või finantskohustuse osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglasest väärtuses

muutusega läbi kasumiaruande. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumendid

Fond kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumendist saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses, arvestamata tehingukulusid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Arvestuspõhimõtted kuni 31. detsember 2017

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevasse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- laenud ja nõuded - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised, hinnanoteeringut mitteomavad võlakirja, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded. Laene ja nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- finantskohustused õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees. Antud finantskohustusi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

IAS 39 kategooria	Klass (määratletud Fondis)	31.12.2017		
Finantsvarad	Nõuded krediidasutustele	6 381 338		
	Laenud ja nõuded			
	Võlakirjad	1 885 854		
	Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid	Võlakirjad	12 497 495

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatav finantsvara või -kohustus on kauplemiseesmärgil hoitav, s.t. omandatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil. Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Esmane ja edasine kajastamine

Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande võetakse esmalt arvele tehingupäeval ehk päeval, mil Fond omandab lepingujärgsed õigused finantsinstrumendi omandamiseks.

Õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused võetakse esialgselt bilansis arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Tehingutega kaasnevad tehingutasud kajastatakse tulude ja kulude aruandes kuluna kirjel „Tehingutasud“. Muud finantsvarad ja -kohustused võetakse esmalt arvele nende soetusmaksumuses koos nendega otseselt seotud tehingukuludega.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse finantsvarasid ja finantskohustusi õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande nende õiglases väärtuses (vt ka „Õiglase väärtuse hindamine“ allpool).

Muud finantsvarad kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses (vt ka „Korrigeeritud soetusmaksumus“ allpool).

Finantskohustuste edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses). Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast.

Väärtpaberite ümberhindlusest õiglases väärtuses tekkinud kasumid ja kahjumid, välja arvatud intressi- ja dividenditulu (-kulu) kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses, arvestamata tehingukulusid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

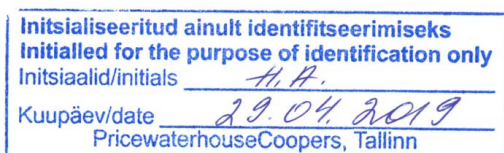
Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Korrigeeritud soetusmaksumus

Finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumus on selle vara või kohustuse algne soetusmaksumus, mida on vajadusel korrigeeritud põhiosa tagasimaksete, sisemise intressimäära meetodil leitud kumulatiivse amortisatsiooni või muu erinevuse algse seotusmaksumuse ja lunastusväärtuse vahel ning vara väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumentid) puhul põhineb õiglase väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase

väärtuse mõõtmine" kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhasväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaueldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeringufondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaueldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustused tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustuste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Arvestuspõhimõtted alates 01. jaanuarist 2018

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinevad maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu tegemiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui eksperthinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvelevõtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).

• Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suurusest antud hetkel (EAD).

Arvestuspõhimõtted kuni 31. detsember 2017

Kui Fondi varas on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglasest väärtuses muutustega tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile;
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinenud maksmine;
- finantsvara aktiivse turu kadumine;
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade väärtuse langemisel arvutatakse kahjumi suurus vara bilansilise väärtuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude hetkeväärtuse vahelise erinevusena, mida on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimääraga. Vara bilansilist väärtust vähendatakse saadud kahjumi võrra, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara väärtuse languse korral antud vara intressitulu arvestust ei muudeta. Kui kahjum vara väärtuse languselt väheneb ja seda langust saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimub pärast väärtuse languse kajastamist, siis tühistatakse eelnevalt kajastatud vara väärtuse langusest tulenev kahjum.

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediitkahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktivatest vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktivatena üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediidasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarede turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 0,9% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu alampiirmäär on maksimaalselt 0,5%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu oli perioodil 1.02.2016 kuni 31.01.2017 0,71766% ning perioodil 01.02.2017 kuni 31.01.2018 0,62802%. Alates 01.02.2018 on kohaldatav valitsemistasu 0,585%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Tehingutasud

Tulude ja kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.16 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele. Alates 1. juunist 2009 kuni 2009. aasta lõpuni peatati maksed pensionifondidesse. Kuni 30. novembrini 2009 oli II samba liitunutel võimalik esitada avaldus jätkamaks 2010. aastast II samba makseid vabatahtlikult. Isikutel, kes avaldust ei esitanud, olid II samba maksed peatatud ka 2010. aastal, taastudes 2011. aastast 50% ulatuses ning jätkudes aastast 2012 tavapärase süsteemi alusel. Isikutele, kes jätkasid vabatahtlikult 2% maksmist II sambasse, oli aastatel 2014 kuni 2017 riigi panus varasema 4% asemel 6%. 2013. aastal oli võimalik esitada maksete tõstmise avaldus, mille puhul olid inimese ja riigi maksed aastatel 2014 kuni 2017 vastavalt 3% ja 6%. Alates 2018 aastast on II samba maksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.17 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensionikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks

kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotlema ühekordset väljamakset pensionifondist.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär oli kuni 31.01.2017 1% osaku puhaskväärtusest, kuid alates 01.02.2017 osaku tagasivõtmistasu ei võeta.

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtipaberitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeringu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhaskväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeringu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimustega seatud investeerimispiiranguid. Investeerimisliimitidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalirisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakursides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtipaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeringutes teha muudatusi, näiteks muuta võlakirjade osakaalu Fondi koguinvesteringutes või asendada osa võlakirju teist tüüpi võlakirjadega jne.

Fondi investeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulude aastane muutus;
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus.

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2018			
EUR	+/- 20	+/- 25 532	+/- 69
USD	+/- 20	+/- 2 477	+/- 0
31.12.2017			
EUR	+/- 20	+/- 26 830	+/- 69
USD	+/- 20	+/- 2 755	+/- 0

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Summad tabelis on esitatud eurodes.

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Turumuutuste mõju ja kogunenud intress	Allahindlused	Kokku
31.12.2018								
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	4 877 000	800 020		0	5 677 020	0	-6 902	5 670 118
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	844 000	1 011 354	6 184 466	4 405 300	12 445 120	708 766	0	13 153 886
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	0	1 587 950	1 587 950	4 652	0	1 592 602
Kokku	5 721 000	1 811 374	6 184 466	5 993 250	19 710 090	713 418	-6 902	20 416 606

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Turumuutuste mõju ja kogunenud intress	Allahindlused	Kokku
31.12.2017								
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	3 088 941	3 284 311		0	6 373 252	8 086	0	6 381 338
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	521 000	732 000	6 513 374	3 851 421	11 617 795	879 699	0	12 497 494
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	0	1 880 650	1 880 650	5 204	0	1 885 854
Kokku	3 609 941	4 016 311	6 513 374	5 732 071	19 871 698	892 988	0	20 764 686

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Avatud valuutapositsiooni jälgib fondijuht igapäevaselt. Vastavalt Fondi tingimustele võib Fond hoida avatud valuutapositsiooni maksimaalselt 25% Fondi vara väärtusest. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Intsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2018	EUR	USD	Kokku
Valuutariski kandvad varad			
Raha ja raha ekvivalendid	1 339 184	61 390	1 400 574
Tähtajalised hoised	4 269 544	0	4 269 544
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	11 708 241	1 445 645	13 153 886
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	1 592 602	0	1 592 602
Viitlaekumised	15 666	0	15 666
Valuutariski kandvad varad kokku	18 925 236	1 507 035	20 432 272
Valuutariski kandvad kohustused			
Muud kohustused	-10 134	0	-10 134
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-10 134	0	-10 134
Avatud valuutaposisioon	18 915 104	1 507 035	20 422 139

31.12.2017	EUR	USD	Kokku
Valuutariski kandvad varad			
Raha ja raha ekvivalendid	3 068 741	20 200	3 088 941
Tähtajalised hoised	3 292 397	0	3 292 397
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	11 095 536	1 401 959	12 497 495
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	1 885 854	0	1 885 854
Viitlaekumised	9 123	0	9 123
Valuutariski kandvad varad kokku	19 351 651	1 422 159	20 773 810
Valuutariski kandvad kohustused			
Muud kohustused	-11 102	0	-11 102
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-11 102	0	-11 102
Avatud valuutaposisioon	19 340 549	1 422 159	20 762 708

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	2018	Kursimuutus	2017
USD kurss	+/- 10%	+/- 150 704	+/- 10%	+/- 142 216

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpapereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Fond juhib likviidsusrisi järgmiste kriteeriumite alusel:

- Fond investeerib valdavalt turukõlblikesse väärtpaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 10% Fondi vara väärtusest turul mittekaubeldavatesse võlakirjadesse;
- Osakute vahetamine toimub 3 korda aastas, mille jaoks on Fondil piisavalt aega likviidsuspositsiooni parandada.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseteks on loetud instrumendid ja positsioonid, millele võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 18 100 092 eurot (2017. a: 18 198 132 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidsed väärtpaberid	31.12.2018	31.12.2017
Võlakirjad		
ALTUMG 1.3% 17/10/24	296 255	296 843
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	433 189	392 980
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27	800 036	1 000 045
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25	792 566	885 809
Kokku	2 322 046	2 575 677

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustuste ja nende kohustuste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumenti vastaspoole võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduurireegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediitireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediitkvaliteedi muutusele peale esmast arvelevõtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2, aga ei loeta veel allahinnatuks. Juhul kui finantsinstrument on krediidikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

Finantsinstrumenti krediidirisk loetakse oluliselt suurenenuks kui kas vastaspoole sisemine krediitireiting muutub rohkem kui fikseeritud piirmäär (2 ühikut) või rikub vastaspool olulise tähtsusega lepingutingimusi. Sellistel juhtudel liigub instrument Faasi 2.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summamana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad

individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgneva oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksed.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäära kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indekse kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2018 on järgmised: baasstsenaarium 65%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 10%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäära korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 5% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 10% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest. Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2018	31.12.2017
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	5 670 119	6 381 339
Viitlaekumised	15 666	9 123
Võlakirjad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande	13 153 886	12 497 494
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	1 592 602	1 885 854
Kokku	20 432 273	20 773 810

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtajalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediidikahjuga. 31.12.2018 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad investimisjärgu reitingut (<9) ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2018	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0
madal krediidirisk	5	0	0	0
madal krediidirisk	6	1 592 602	0	1 592 602
keskmine krediidirisk	7	0	0	0
keskmine krediidirisk	8	4 276 446	-6 902	4 269 545
kõrgendatud krediidirisk	9	0	0	0
Kokku		5 869 048	-6 902	5 862 146

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad Fondi investeringud börsil noteeritud võlakirjadesse:

	31.12.2018	31.12.2017
AAA / Aaa	16.70%	17.00%
AA / Aa2	9.64%	11.98%
AA- / Aa3	8.12%	1.86%
A+ / A1	11.26%	10.46%
A / A2	9.95%	13.66%
A- / A3	14.01%	17.21%
BBB+ / Baa1	8.10%	3.18%
BBB / Baa2	5.80%	6.02%
BBB- / Baa3	5.62%	5.51%
Reitinguta	10.80%	13.11%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja depositide krediidirisk on marginaalne kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille krediidireiting on A+ (Standard&Poor's) ning depositide sõlmimisel oleme lähtunud eelkõige vastaspoolte usaldusväärsest (Moody'se krediidireitingud Ba2, Baa3 ja NR).

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2018	31.12.2017
Baltikum	55.69%	57.23%
Euroopa	15.99%	17.31%
Euroopa arenevad turud	13.55%	11.11%
Põhja-Ameerika	7.13%	6.85%
Lähis-Ida	1.35%	1.29%
Vaikse ookeani piirkond	6.29%	6.19%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2018	31.12.2017
Raha ja raha ekvivalendid	27.79%	30.73%
Finantssektor	26.05%	23.12%
Valitsus	30.39%	31.56%
Materjalid	1.54%	1.55%
Kommunaalteenused	14.23%	13.05%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne) ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavooge eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglases väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2018	1. fase	2. fase	3. fase	Kokku
Võlakirjad	13 153 886	0	0	13 153 886
Finantsvarad kokku	13 153 886	0	0	13 153 886

31.12.2017	1. fase	2. fase	3. fase	Kokku
Võlakirjad	12 497 494	0	0	12 497 494
Finantsvarad kokku	12 497 494	0	0	12 497 494

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (samaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused ning viitlaekumised) või investeeringud on soetatud bilansipäeva lähedal ja turutingimustel (noteerimata võlakirjad).

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: juuni 2002. a

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus		Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2002	678 034	0.66085	31.12.2011	2 588 283	0.99789
31.12.2003	835 584	0.67363	31.12.2012	7 822 105	1.09311
31.12.2004	1 070 017	0.69728	31.12.2013	9 236 136	1.09913
31.12.2005	771 172	0.72412	31.12.2014	12 092 836	1.15975
31.12.2006	923 371	0.75718	31.12.2015	16 516 253	1.17423
31.12.2007	1 097 549	0.76183	31.12.2016	20 369 287	1.19156
31.12.2008	1 156 870	0.74952	31.12.2017	20 762 708	1.18713
31.12.2009	1 437 685	0.92370	31.12.2018	20 422 138	1.19221
31.12.2010	1 652 356	0.98786			

Lisa 7 Viitlaekumised

Viitlaekumistena on kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 15 666 eurot. Seisuga 31.12.2017 olid laekumata intresside nõue summas 9 123 eurot.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus ning teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond XS maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2018. aastal moodustasid tasud kokku 119 456 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 10 134 eurot. 2017. aastal moodustasid tasud kokku 131 178 eurot, võlgnevus 31.12.2017 seisuga oli 11 102 eurot. Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2018. a ja 2017. a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2018	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS LHV Pank	4	1 438 072	80	84.93%
AS SEB Pank	2	530 437	14	15.07%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	1	201 601	0	0.00%
Kokku	7	2 170 110	94	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 80 EUR AS-le LHV Pank.

2017	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	2	780 000	72	25.44%
AS LHV Pank	16	5 538 649	200	70.67%
AS SEB Pank	2	445 045	11	3.89%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	6	5 090 544	0	0.00%
AS LHV Pank	9	6 253 366	0	0.00%
Coop Pank AS	1	1 651 261	0	0.00%
AS SEB Pank	2	3 296 045	0	0.00%
Kokku	38	23 054 910	283	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 200 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2018

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018**	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
1. Väärtpaberid								14 651 210		14 746 488	72.21%
Võlakirjad								14 651 210		14 746 488	72.21%
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	Baa3	Moody's	Eesti	XS0235372140	EUR	0.35%	1 164.35	465 739	1 082.97	433 188	2.12%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	0.64%	1 013.25	510 676	1 015.93	512 029	2.51%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 068.43	800 547	100 004.47	800 036	3.92%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25 ²	NR	-	Eesti	EE3300111160	EUR	2.85%	850.00	787 950	854.98	792 566	3.88%
Sabic Capital 2.75% 20/11/20	A1	Moody's	Holland	XS0995811741	EUR	0.43%	1 015.66	304 699	1 046.59	313 977	1.54%
STEDIN 0 10/24/22	A-	S&P	Holland	XS1705553417	EUR	0.24%	1 007.04	524 667	990.77	516 191	2.53%
DBJP 0.375% 21/10/19	A	S&P	Jaapan	XS1309485701	EUR	-0.16%	101 314.92	405 260	100 503.95	402 016	1.97%
IPIC 3.625% 30/05/23	Aa2	Moody's	Kaimanisaared	XS0860584308	EUR	0.73%	1 055.86	263 965	1 140.29	285 074	1.40%
Amber Circle 3.25% 04/12/22	A+	S&P	Kaimanisaared	XS0860855344	USD	3.78%	884.00	615 592	858.70	559 870	2.74%
Qatar 4.5% 20/01/22	AA-	S&P	Katar	XS0615236006	USD	3.46%	1 007.81	266 069	917.03	275 109	1.35%
LIEENE 1.875% 10/07/28	BBB+	S&P	Leedu	XS1853999313	EUR	2.05%	982.95	227 061	993.94	229 600	1.12%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	1.94%	1 021.00	362 455	1 014.32	360 082	1.76%
Lithuania 3.4% 03/10/20	A-	Fitch	Leedu	LT0000607087	EUR	0.05%	0.01	188 038	0.01	179 248	0.88%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.74%	107.18	304 709	108.07	307 251	1.50%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.32%	0.01	72 500	0.01	69 970	0.34%
Lithuania 3.375% 22/01/24	A	S&P	Leedu	XS1020300288	EUR	0.22%	1 019.66	335 467	1 190.47	391 663	1.92%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A	S&P	Leedu	LT0000610065	EUR	0.42%	0.01	158 215	0.01	161 421	0.79%
ALTUMG 1.3% 07/03/25	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880037	EUR	1.27%	994.67	303 376	1 012.65	308 858	1.51%
ALTUMG 1.3% 17/10/24	Baa1	Moody's	Läti	LV0000802353	EUR	1.21%	995.56	292 693	1 007.67	296 255	1.45%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.90%	1 040.24	411 934	1 044.25	413 523	2.02%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.20%	971.75	408 134	1 053.11	442 305	2.17%
Bank Gospodarstwa Krajow 1.375% 01/06/25	A-	Fitch	Poola	XS1829259008	EUR	1.21%	1 021.41	510 707	1 018.02	509 012	2.49%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.67%	998.05	152 702	1 005.21	153 797	0.75%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	1.22%	991.69	357 007	1 097.54	395 115	1.93%
German Government 1.5% 04/09/22	AAA	Fitch	Saksamaa	DE0001135499	EUR	-0.47%	0.01	979 648	0.01	970 280	4.75%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. H.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018**	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Temasek 0.5% 01/03/22	Aaa	Moody's	Singapur	XS1373130902	EUR	0.11%	1 006.84	873 935	1 016.42	882 251	4.32%
Slovakia 3.375% 15/11/24	A+	S&P	Slovakkia	SK4120008871	EUR	0.20%	1.16	768 479	1.19	786 328	3.85%
Czech Republic 3.875% 24/05/22	AA-	Fitch	Tšehhi Vabariik	XS0750894577	EUR	0.04%	1 195.26	956 207	1 153.46	922 770	4.52%
USA TREASURY BILL 1.625% 31/08/19	Aaa	Moody's	USA	US912828D804	USD	2.63%	88.53	595 019	87.24	610 666	2.99%

Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										5 670 118	27.76%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			1 339 184	1 339 184	6.56%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			61 390	61 390	0.30%
Tähtajalised hoiused											
Bigbank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR		11.01.2018	EUR	0.70%	10.01.2019	1 006 786	1 006 786	4.93%
Citadele banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Eesti	Ba2	Moody's	8.02.2018	EUR	0.35%	7.02.2019	802 504	802 504	3.93%
Coop Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR		7.11.2018	EUR	0.25%	7.02.2019	1 667 136	1 667 136	8.16%
Citadele banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Eesti	Ba2	Moody's	27.12.2018	EUR	0.30%	26.12.2019	800 020	800 020	3.92%
Tähtajaliste hoiuste oodatav krediitkahju										- 6 902	- 0.03%
3. Muud varad										15 666	0.08%
Muud nõuded										15 666	0.08%
VARAD KOKKU										20 432 272	100.05%
Fondi kohustused										- 10 134	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										20 422 138	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate võlaväärtpaberite väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduureeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2017

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017**	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								14 237 724		14 383 349	69.27%
Võlakirjad								14 237 724		14 383 349	69.27%
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	Baa3	Moody's	Eesti	XS0235372140	EUR	0.39%	1 170.07	409 525	1 122.80	392 980	1.89%
Elering 4.625% 12/07/18	A2	Moody's	Eesti	XS0645947457	EUR	0.06%	1 099.60	804 908	1 045.89	765 595	3.69%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ¹	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 068.43	1 000 684	100 004.47	1 000 045	4.82%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25 ¹	NR	-	Eesti	EE3300111160	EUR	2.85%	950.00	880 650	955.57	885 809	4.27%
Sabic Capital 2.75% 20/11/20	A-	S&P	Holland	XS0995811741	EUR	0.35%	1 015.66	304 699	1 071.89	321 567	1.55%
STEDIN 0 10/24/22	A-	S&P	Holland	XS1705553417	EUR	-0.12%	1 007.04	524 667	1 005.60	523 918	2.52%
DBJJP 0.375% 21/10/19	A	S&P	Jaapan	XS1309485701	EUR	-0.02%	101 314.92	405 260	100 792.95	403 172	1.94%
IPIC 3.625% 30/05/23	Aa2	Moody's	Kaimanisaared	XS0860584308	EUR	0.91%	1 055.86	263 965	1 157.79	289 449	1.39%
Amber Circle 3.25% 04/12/22	A1	Moody's	Kaimanisaared	XS0860855344	USD	3.07%	944.16	615 592	842.61	549 384	2.65%
Qatar 4.5% 20/01/22	Aa3	Moody's	Katar	XS0615236006	USD	3.12%	886.90	266 069	893.85	268 156	1.29%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	1.66%	982.91	152 351	1 039.32	161 094	0.78%
Lithuania 3.4% 03/10/20	A-	Fitch	Leedu	LT0000607087	EUR	0.08%	0.01	188 038	0.01	184 726	0.89%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.75%	107.18	304 709	109.29	310 701	1.50%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.33%	0.01	72 500	0.01	72 895	0.35%
Lithuania 3.375% 22/01/24	A3	Moody's	Leedu	XS1020300288	EUR	0.22%	1 019.66	335 467	1 221.72	401 945	1.94%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A3	Moody's	Leedu	LT0000610065	EUR	0.45%	0.01	158 215	0.01	166 064	0.80%
ALTUMG 1.3% 17/10/24	Baa1	Moody's	Läti	LV0000802353	EUR	1.19%	995.56	292 693	1 009.67	296 843	1.43%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.95%	1 040.24	411 934	1 051.62	416 441	2.01%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.60%	971.75	408 134	1 069.01	448 983	2.16%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.40%	998.05	152 702	1 015.77	155 412	0.75%
France Government 1% 25/05/27	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0013250560	EUR	0.65%	1.03	1 426 011	1.04	1 433 725	6.91%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	A3	Moody's	Rootsi	XS1019818787	EUR	0.03%	1 017.51	328 656	1 046.18	337 915	1.63%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	1.24%	991.69	357 007	1 111.34	400 083	1.93%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017**	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
German Government 1.5% 04/09/22	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001135499	EUR	-0.24%	0.01	979 648	0.01	977 894	4.71%
Temasek 0.5% 01/03/22	Aaa	Moody's	Singapur	XS1373130902	EUR	0.19%	1 006.84	873 935	1 017.08	882 824	4.25%
Slovakia 3.375% 15/11/24	A2	Moody's	Slovakkia	SK4120008871	EUR	0.41%	1.16	768 479	1.21	796 540	3.84%
Czech Republic 3.875% 24/05/22	A1	Moody's	Tšehhi Vabariik	XS0750894577	EUR	0.01%	1 195.26	956 207	1 193.46	954 770	4.60%
USA TREASURY BILL 1.625% 31/08/19	Aaa	Moody's	USA	US912828D804	USD	1.88%	85.00	595 019	83.49	584 419	2.81%

Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										6 381 338	30.73%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			3 068 741	3 068 741	14.78%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			20 200	20 200	0.10%
Tähtajalised hoised											
Coop Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR		08.05.2017	EUR	0.75%	07.05.2018	1 659 242	1 659 242	7.99%
Citadele Banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Eesti	Ba2	Moody's	18.12.2017	EUR	0.25%	17.12.2018	833 125	833 125	4.01%
Šiauli Bankas	Tähtajaline hoius	Leedu	Baa3	Moody's	21.12.2017	EUR	0.15%	20.12.2018	800 030	800 030	3.85%
3. Muud varad										9 123	0.04%
Laekumata intressid										9 123	0.04%
VARAD KOKKU										20 773 810	100.05%
Fondi kohustused										- 11 102	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										20 762 708	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

† Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate võlaväärtpaberite väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduureeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H. A.
 Kuupäev/date 29.04.2019
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

LHV Pensionifond XS osakuomanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS-i LHV Varahaldus (Fondivalitseja) poolt valitsetava LHV Pensionifond XS (Fond) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas investeerimisfondide seadusega.

Meie poolt auditeeritud Fondi aastaaruanne sisaldab:

- raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab:
 - bilansi seisuga 31. detsember 2018;
 - tulude-kulude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - Fondi puhasväärtuse muutumise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
 - raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot;
- investeringute aruannet; ning
- tehingu- ja vahendustasude aruannet.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Fondivalitsejast ja Fondist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Fondivalitseja juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub Fondi majandusaasta aruandes lisaks Fondi aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus Fondi aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Fondi aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi Fondi aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Fondivalitseja juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, kohustused seoses Fondi aastaaruandega

Fondivalitseja juhatus vastutab Fondi aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas investeerimisfondide seadusega ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu Fondivalitseja juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta Fondi aastaaruande koostamist.

Fondi aastaaruande koostamisel on Fondivalitseja juhatus kohustatud hindama Fondi jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui Fondivalitseja juhatus kavatseb Fondi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Fondi finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas Fondi aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt Fondi aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et Fondi aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Fondi sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning Fondivalitseja juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas Fondivalitseja juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Fondi jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud Fondi aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima

oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Fondi tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame Fondi aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas Fondi aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vandeaudiitor, litsents nr 325

Verner Uiibo
Vandeaudiitor, litsents nr 568

29. aprill 2019